

Megjelen hetenként kétszer
szombaton és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitáskor minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő.

HAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, fél évre 5 koronára,
negyed évre 2.50 koronára.

— Egyes szám ára 10 fill. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sorára
2 fill. Post. betétként nagyobb, egyéb
díszbetétként, vagy keretben elhelyezett
hirdetések törméteként soronként egy négyzet
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Uj esztendő.

— jan. 2.

Elhangzottak a sablonos boldog új évi kívánatok milliói, — amelyek semmi nyomot nem hagynak a lelkekben, sőt a tisztább fogalmakkal bírók előtt untatókká és legtöbbször bosszúság okozóivá válnak. — Elhangzottak a vezetők ajkairól a rendszerint nehezen várt új évi beszédek, melyeknek politikai vonatkozásai mintegy irányadók s programot képeznek a beállott új esztendőbeli tevékenységre, megjelölve az egyes politikai pártok működésében követendő irányzatot s rámutatva az azok által elérni óhajtott eredményekre.

Nekünk a gyakorlati élet embereinek sem az egyik, sem a másik jelenség nem ragadja meg figyelmünket. Mi a tények alapján bírálunk s azok fejleményeihez várhatólag bár prejudikálva, de igazságosan ítélünk. Mert ismerjük az életet, ismerjük a multat s ebből olyan szépen kiszámíthatjuk a jövőt, mint amily szépen lehet egy matematikai feladványt második részében lefejtetni, ha annak első része már kidolgoztatott.

A tegnap reánk virradt 1909. év — noha azt a kalendárium „közönséges” évnél deklarálja, semmi esetre sem fog a közönséges, szürke esztendők közé tartozni. Olyan új esztendőnek a küszöbét léptük át tegnap, a melynek lefolyását megjósolni nincs ugyan tehetségünkben, de előre látva azon főbb eseményeket, melyek ez év folyamán reánk virradnak, nem hagyhatjuk szó nélkül most az új év napjának keltével, hogy önmegnyugtatósunk céljából át ne tekintsünk a ködös jövőn, bizva abban, hogy gyakorlott szemünk elég éleslátással fejtheti le a befejezetlen matematikai feladvány második részét.

Törvényhozásunk a közelmúltban oly sok és oly üdvös törvényt alkotott, hogy parlamentünk utóbbi pár évi tevékenysége szinte párját ritkítja történelmünkben. Ezeknek az új és modern élet jegyében született törvényeknek eredményei most fognak már az új esztendőben mutatkozni. Eddig csak feltevések, remények, találgatások s a hivatalosokban való rengeteg munka fűződött hozzájuk, most már az élet fogja értéküket bebizonyítani. A gyakorlati élet egyben azt is megfogja mutatni, hogy azok a még tervben lévő, de a

kormány által a nemzetnek már megígért új törvények olyannyira szükségesek, hogy a parlament elé hozataluknak ez év folyamán feltétlenül be kell következni.

Üdvös hatásaiban most fog már mutatkozni a reánk nézve legfontosabb 1909. XLVII. t. c. eredménye, mely a Hegyalja védelméről s a magyar borok értékének visszaállításáról intézkedik, a zárterület elrendelése és a borházasítók s pancsolók üldözése és súlyos büntetése által. Ez a minket legközelebről érintő törvény rövid pár hónapon belül megtermi üdvös gyümölcseit s akkor fog kitűnni a maga igazi értékében a szóba hozott törvény nagy fontossága.

A büntető törvény s a végrehajtási törvény novellái szintén most fogják már kedvező hatásukat éreztetni; előbbi az erkölcsi, utóbbi a kereskedelmi és hitelélet terén. Mert bár az átmeneti időszak nehézkessége is hiteltelviszonyainknál a megszokott ügyletek lebonyolítását, de ezen túl esve, kereskedelmi életünk sokkal egészségesebb alapokra támaszkodik a jövőben s közönségünk is megszokja azt a bizonyos takarót, amely alól ki nyújtóznai nem tanácsos sőt nem is lehet.

Legnagyobb fontossággal bír az új esztendő előrelátható eseményei közt az új választási törvény szankcionálása s ennek alapján egy új választás megjelölése. Hogy ez mit jelent Magyarországon politikai életében, arra röviden azzal felelünk: jelenti a magyar nemzeti állameszme diadalra jutását, az intelligens elemnek a politikai életben öt joggal megillető térfoglalását s jelenti minden nemzetiségi és internacionális törekvés lehetetlenné tételét.

Közoktatásunknál az 1909. év szeptember 1-jével az állami tanintézetekben életbe lép az ingyenesség. Amivel csak a legvagyonosabb s kulturális tekintetben legelőhaladottabb európai államok dicsekedhetnek: azt a színvonalat eléri hazánk is ez év folyamán.

Nexusban áll a kultura vivmányaival az alsó papság kongrua ügyének rendezése, melyet már a legközelebbi jövő szintén meghoz. Nagy eredmény, régen várt igen jogos kívánság teljesítése lesz ez is.

Adóügyünk teljes átalakuláson mondhatni megújuláson esik át az új évben. A progresszivitás, az igazságos adókövetés törekszik

érvényesülni minden vonalon, ellensúlyozandó az államnak esetleg más uton, pl. a szeszadónál beállható veszteségeit, amely veszteségek morális szempontból még akkor sem tekintendők azonban veszteségnek, ha azok tényleg beállanak.

Kereskedelmi kormányunknak nagy tervei vannak az új évre. Milliókra menő beruházások lesznek vasuti és vízi utak kiépítésénél; ez a kereskedelmi politika helyesen törekszik arra, hogy részben itthon tudjon munkát adni népünknek, részben pedig hazánk közlekedési vonalait a kívánt mértékben szaporítsa.

A hadügyeknél el kell készülnünk újabb áldozatokra. Sajnos, mi olyan szerencsétlen helyzetben vagyunk itt Európa közepén, hogy a sok jó barát öt meg bennünket. Versenyt kell tartanunk a többi nagy hatalmak fegyverkezéseivel, mert látjuk már eddig is, hogy egy-két ronda kis féreg, mint a szerb és csernagorác mily molesztálást vihet végbe ellenünk, ha tulsúlyunktól s fegyvereink hatalmas erejétől némileg nem tartana. Ha tehát némi létszám és hadügyi költségemelésről esik szó, ez már ne is legyen előttünk ujdonság. Szokjuk meg jó előre, mint egy végképen kikerülhetetlen rosszat.

Pénzügyi helyzetünkben változás csak kedvezőleg várható. Ha háboru esélyei vagy egyéb előre nem látható csapások nem zaklatnak, nemzetünk közgazdasági helyzete nem lesz kedvezőtlen. A külön bank kérdését rábizzuk arra a szakavatott férfiakból álló bizottságra eldöntés végett, akik iránt mindenkor bizalommal voltunk. Amit Széll Kálmán és Andrássy Gyula gróf jónak látnak majd, abban a nemzet zöme is aggály nélkül megnyugodhatik.

Politikai tekintetben ez az 1909. év perspektívája. Hogy meenyiben válnak be a jóslások s egyáltalában, hogy mit hoz a jövő, azt részletesen vagy bizonyossággal tudni nem lehet. A feltevéseknek azonban helyük van a mai napon s az elmondottakat a multak tapasztalataira építve képzeltük el a jövő fejleményeként.

Egy minden esetre kívánatos. Az: hogy uralkodjék közöttünk béke, egyetértés és összetartás. Viseltessünk bizalommal nemzeti kormányunk iránt, mely eddigi tevékenységével rászolgált e bizalomra. Ha pártoskodás és szertehuzás helyett az egyetértés fog köztünk térthódítani, akkor

remélhetjük, hogy hoz reánk a gondviselés boldog új esztendőt, amelyet szívesen kívánunk e sokat szenvedett szegény magyar nemzet minden igaz fiának a mai napon!

— jan. 2.

Uj évi tisztelgés a főispánnál.
Az új év alkalmából a helybeli állami és törvényhatósági tisztviselők testületileg jelentek meg Meczner Gyula főispánnál, hogy jókívánásaikat kifejezzék. — Legelőször a vármegye tisztikara jelent meg Dókus Gyula cs. és kir. kamarás alispán vezetésével teljes számmal a főispánnál. A vármegye tisztikara ugyanis előzőleg Dókus Gyula alispánnál tisztelgett, hol Thuránszky László vármegyei főjegyző üdvözölte az alispánt, melyre az megható, szép szavakban köszönte meg az igaz szívből jött üdvözléseket. Az alispánnál tisztelgő tisztikar innen Dókus Gyulával élén a főispánhoz vonult, hol Dókus Gyula alispán a következő tartalmu szép beszéddel üdvözölte a főispánt a tisztikar és a vármegye nevében:

Méltóságos főispán ur! A keleti népek szokása, miszerint nevezetes események és időpontok alkalmával összegyűlnek vezéreik s véneik körül, hogy a vezérek tanácsait meghallgassák és osztozkodzanak velük a kormányzás gondjaiban s együtt érezzék vezérükkel; mi is, úgy mond, mint e keleti népek egyike, ezen szokásnak hódolva összegyűltünk ez új év első napján, a mi vénünk, a mi vezérünk körül, hogy az elmúlt évben a vármegye tisztikara iránt a kormányzás gondjai között is tanúsított gondoskodásáért őszinte, szeretetteljes támogatásáért hálás köszönetünket kifejezzük és kérjük a jövőre is szíves támogatását nehéz küzdelmünkben, amelyet megkönnyít Méltóságod jószágával, szeretetteljes gondoskodásával a tisztikar iránt! Mi is együtt érzünk e napon a mi vezérünkkel és őszinte szívvel kérjük, fogadja ez új év alkalmával legjobb kívánatainkat olyan mély szeretettel, mint amilyen igaz szívből jön s kérjük a mindenható, hogy Méltóságodat Zemplén vármegye főispáni székeben a vármegye és hazánk javára még igen sokáig éltesse!

A zugó éljenzéssel kísért beszédre Meczner Gyula főispán meghatva mondott köszönetet, mondván, hogy az alispánnak a megye tisztikara nevében is kifejezett bensőségteljes, előzékeny szavait hálással köszöni. Bár ha visszatekint az elmúlt évre, az rá nézve nagyon szomorú és nem talál vigasztalást, de az elhangzott beszédben kifejezett szeretetet tanúsító jókívánást szívesen veszi, mert nekünk — úgy mond — öregedő embereknek csak szeretet fűszerezi már meg az életet; a tisztikarnál mindig csak szeretetet, tapasztalt irányban s kéri ezt a jövőre is, kéri ezt az egymást szerető hazafias tisztikart, hogy minden jogos kívánságukkal forduljanak hozzá, mert ő azt minden alkalommal szívesen támogatja. Több ízben adott hangot a vármegyei tisztviselők jogos kívánságai teljesítése iránt a kormányfő is, hol a legjobb indulattal vannak ez irányban s a kormányfőnek kifejezte, csakis az or-

szág pénzügyi viszonyai nem engedik, hogy a közigazgatási tisztviselők most olyan illetményekben részesüljenek mint a bíróságok s más szakbeli tisztviselők, kik legutóbb illetmény rendezésben részesültek, de remény van rá, hogy ez is el fog következni. Szeretettel viszonzozza a jókívánságokat s élte a vármegye alispánját és tisztikarát kívánva mindenkinek egyenként és összesen boldog új évet.

Az általános éljenzéssel fogadott válasz után a főispán szíves szavakkal kezelt szorított a tisztikarral s barátságosan elbucsuzott.

A délelőtti folyamán tisztelegtek továbbá testületileg: az államépítészeti hivatal Hönsch Dezső, a folyamamérnöki hivatal Szokolay Emil, a kulturmérnöki hivatal Dános Miklós műszaki tanácsosok vezetésével; a kir. tanfelügyelőség élén Beregszászy István kir. tanácsossal, a kir. pénzügyigazgatóság Eiszenmann Oszkár vezetésével, az erdőfelügyelőség élén Ujfalussy Mihályval, a bíróság részéről Fornszek Béla, Eiserth István, a vasut részéről Rösner Tivadar államásfőnök, a dohánygyár részéről Adametz Emil igazgató és még számosan, míg a város részéről egyedül Schmidt Lajos rendőrkapitány jelent meg új évi üdvözlést tolmácsolni.

Igazán érthetetlen, hogy a főispánnál tisztelgők díszes sorából Sátoraljauhely rend. tan. város tisztviselői kara kimaradt. Annál feltűnőbb és érthetlenebb a város tisztviselő karának a tisztelgésről való elmaradása, mert Meczner Gyula főispán a multban egyike volt azoknak, akik az oroszlanrészt vették ki maguknak a város közérdekű dolgainak viteléből, újabbban pedig díszes állásában annyiszor adta jelét atyai pártfogásának és jóindulatának a város iránt, hogy valóban tapintatlanságra vall, ha ilyen alkalommal épen a város tisztviselői kara az, mely megfélekedezik azon kötelességéről, melylyel bizonyoságot adhatna elismerésének s köteles haláljának.

Új törvényjavaslat. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter törvényjavaslatot dolgozott ki s terjeszt legközelebb a képviselőház elé, a gyümölcsfatermelés fejlesztéséről és védelméről. A javaslat Hegyaljauhelyt, mint nagyobb gyümölcsfatermelő vidéket közelről érinti, s azért annak tárgyalását figyelemmel kísérnünk közérdeket képez reánk nézve. A tervezet szerint a mai — mit sem érő községi faiskolák helyét ezentúl állami faiskolák foglalják el, melyekben népünk kitanítást nyerend a gyümölcsfa termelés és kezelés tekintetében. Egy igen hasznos intézkedése ez újból a földművelésügyi kormányzatnak, mely kellő keresztülvitel mellett egész vidékek gazdasági életét lendítheti fel.

Népmentési akció a felvidéken. A földművelésügyi kormány Berzeviczy Zsigmond hegyvidéki kirendeltségi főnök javaslatára 17.000 korona államszolgálati utalványozott oly célból, hogy a nevezett miniszterium egy szakközegének felügyelete alatt Zemplén, Ung, Bereg és Máramaros vármegyék területén a kisgazdák tulajdonát képező közlegelőkről az azokat sok helyütt csakm m haszonvehetlenné tevő bozót kiirtassék. Az igen helyes és eredményeiben nagy horderevvel bíró kormányintézkedés több ezer holdnyi legelőt tesz használhatóvá s ad át felvidéki népünk birtokába.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(**Megbízás.** Kiss Ödön h. polgármester Gecei Jenő városi adótisztet a városi adóügyosztály vezetésével bizta meg.

(**Közigazgatási bizottsági ülés.** Zemplén vármegye közigazgatási bizottsága f. évi január hó 11-én d. e.

9 órakor tartja ez éven első ülését a vármegyei nagytermében Meczner Gyula főispán elnökletével. A bizottságának ez a legérdekesebb ülése, mert a szakelődők vázlatosan át tekintést nyújtanak az 1908. év ügyforgalmáról s főbb eseményeiről.

(**Sátoraljauhely népmozgalma.** Sátoraljauhely rend. tan. városban a mult 1908. évben születtek száma 708, az elhaltak száma 544 volt. Ez eredményt, ha összehasonlítjuk az 1907. évi zárlat eredményével, arra tapasztalatra jutunk, hogy Sátoraljauhelyben 1908. évben 70-el kevesebb a halottak száma, mint 1907. évben, de viszont harminccal kevesebb a születettek is. Sátoraljauhelyben 1908. évben 151 házasságot kötöttek.

T. előfizetőinkhez!

Az új év alkalmából felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, nemkülömben azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy lapuk mult számunkhoz csatolt utalványon az előfizetést megújítani, illetőleg a hátrálékot beküldeni sziveskedjenek, — nehogy lapunk további küldését beszüntetni s a hátrálékot postai megbízás útján legyünk kénytelenek beszédelni.

A kiadóhivatal.

HIREK.

Lapunk igen tisztelt olvasóközönségének s kedves munkatársainak jelen, első új évi számunkban kívánunk boldog új évet.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső vizkereszt ünnepe miatt nem szerdán, folyó hó 6-án, de kedden, ötödikén fog megjelenni.

— **Egyházmegyei hír.** A kassai megyés püspök adminisztrátornak Liktör Endre tőketeresbi káplánt küldte Hazslinba s így Tőketeresbire Belyis János zborói káplán küldetett.

— **A király adománya.** A közelmultban alakult erdőhorvátii gör. kath. hitközség templomot óhajt építeni s e célból széles körben gyűjtést indított. Királyunk 200 korona adománnyal járult az új templom felépítéséhez.

— **Halálozások.** Részvétellel veszszük híret annak a sulyos csapásnak, mely a volalubeckai Zvolinszky családot érte. A család egyik nagy jóvőre jogosító sarja Zvolinszky József jogszorgoló, tartalékos huszárhadnagy hunyt el 30 éves korában Mádon dec. hó 31-én. A gyászban osztoznak Zvolinszky Lajos sátoraljauhely bankhivatalnok s neje Spillenbergné Sarolta is. Az elhunyt temetése ma délután folyt le Mádon részvét mellett. — **Zakár János** szerencsi lakos, járási állatorvos, törvényhatósági bizottsági tag mult évi dec. 28-án 57 éves korában elhunyt. Temetése dec. 30-án volt Szerencsen nagy részvét mellett. — **Hubay Bertalan** sárospataki községi tanító folyó hó 1-én — mint részvétellel értesülünk, elhalt.

— **Új évi üdvözlések megváltása.** Új évi üdvözléseiknek megváltására a helybeli árva ház javára újabbban a következők küldötték be szerkesztőségünkhöz adományait: Kovács Károly 8 korona, Nemthy József (Gálszécs) 3 kor., Váry Rezső (Szerencs) és dr. Obláth Mór (Gálszécs) 2—2 korona. Ez adományokkal gyűjtésünk a jelzett célra 54 koronát tesz ki.

— **A Rákóczi ház és Zemplén vármegye.** Zemplén vármegye kegyeletos érzéstől indítva felhívást in-

tézett az összes thatóságokhoz, hogy a kormány előtt támogassák abbéli kérelmét, hogy a nagy fejedelem borsii szülőházát a körülte fekvő erdőségekkel az állam megszerezze, renoválja s mint hazai történelmünk egyik legkiválóbb alakjának születési helyét kegyelettel gondozza, másrészt pedig a hajdani rodostói Rákóczi házat ugyancsak Borsiban, a nagy fejedelem szülőházának egyik termében állítsa fel. Hajdu vármegye a minapában tárgyalta Zemplén vármegye átiratát és többek közt azon véghatározatot hozta: hogy a kérelemnek azt a részét, mely a fejedelem születés helyének, a borsii kastélynak, a kornak megfelelőleg kijavítva, a körülte fekvő erdővel együtt, az állam által leendő megvásárlására irányul, kegyeletos érzelmei által indítva magáévá teszi, annak teljesítését elengedhetetlenül szükségesnek, sőt kötelességnek tartván, ki mondja, hogy Zemplén vármegye közönségének ez irányu mozgalmát támogatja és annak érdekében a m. kir. min. elnök urhoz hasonszellemű feliratot intéz, de a Rákóczi házat Kassán látják megfelelően elhelyeztetnek. Hasonló értelemben határozott legutóbbi közgyűlésén Abauj vármegye is, mely a nagy fejedelem szülőházának megvételét az állam hazafias kötelességének tartja.

— **Új ügyvéd.** Dr. Buza Béla ügyvéd Sátoraljauhelyben telepedett le és dr. Buza Barna ügyvédi irodájába társul lépett.

— **A „Kazinczy-kör“ művészi hangversenye.** A zemplénvármegyei „Kazinczy-kör“ folyó hó 4-én nem mindennapi művelésben fogja résztesíteni tagjait s városunk műpártoló közönségét ama hangverseny rendezése révén, melyen neves művészek adnak egymásnak a kör közönsége előtt találkozót. Bár a hangversenyről részletes ismertetést adunk lapunk legutóbbi számában, most a kör hivatalos értesítésének közreadása kapasan újból felhívjuk ugy a kör tagok, mint a műpártoló közönségnek figyelmét arra a páratlan zenei művészetre, melynek a belépti díjak ellenében részese lehet. A hangversenyről szóló hivatalos értesítés a következő: „A zemplénvármegyei „Kazinczy-kör“ 1909. évi január hó 4-én M. Szayer Iona, a magy. kir. opera művésznője, Morvai Zsuzsika, zongoraművész, Plotényi Nándor, hegedűművész, Dános Miklós, Gruska Lajos és Orlovsky Frigyes közreműködésével a vármegyei nagytermében művészi hangversenyt rendez. Kezdeté 5 és fél, vége 7 és fél órakor. Jegyek előre válthatók Kincsesy Péter gyógyszerárban s este a pénztárnál a következő áron: Számozott oldal ülés és első sor tagoknak 3 kor., nem tagoknak 5 kor., a többi ülőhely tagoknak 2 kor. 50 fill., nem tagoknak 4 kor. 50 fill., tagoknak 2 kor., nem tagoknak 2 kor. 50 fill. Karzat tagoknak 2 kor. 50 fill., nem tagoknak 3 kor. 50 fill.“ A közérdeklődés bizonyosága az estély iránt, hogy a jegyek nagyrésze már is elfogyott. A hölgyeket felkéri a rendezőség, hogy a teremben kálap nélkül jelenjenek meg.

— **Ügyvédek nyugdíjintézete.** A magyarországi összes ügyvédi kamarák küldötteiből megalakult Budapesten az országos ügyvédi gyám és nyugdíjintézet. A kassai ügyvédi kamarát Stecker Károly elnök, Siehermann Bernát dr. kassai s Kossuth János dr. sátoraljauhelyi ügyvéd választmányi tagok képviselték.

— **Sylveszteri társasvacsora a vármegyei háznál.** Dókus Gyuláné dec. hó 31-én városunk társadalmának előkelőségét hozta össze a vármegyei ház nagytermében megtartott társasvacsorára, melyet vidám hangulatu táncmulatság követett. Mondanunk sem kell, hogy ezen az elegáns sylveszter esti mulaságon impozáns és

díszes számban vett részt városunk előkelő társadalmának mindkét nembeli fiatalsága ugy, hogy a jelen voltak névsorának közlése hasábot töltene meg. Igazolta ez a multság is, mely barátságos, őszinte egyetértésbe forrasztotta össze a megjelenteket, hogy mindazzal, amit Dókus Gyula alispán társadalmi életükben vezető szerepet betöltő felesége kezdeményez — vele jár az osztatlan siker.

— **Felhívás.** A város érdemes képviselőtestülete a városi tanács-termet a szabadliceumi előadások számára átengedni szives volt. Az új kulturális s nagyfontosságú intézmény végre alkalmas helyiséghez jutott, mert elég tágas s központon levő helyiség mindenki számára hozzáférhető. Ezen alkalommal tisztelettel felhívom a város tanulni vágyó polgárságát az előadások látogatására. Minden felnőtt férfinak és nőnek joga van ehez. Az előadások továbbra is hétfőn és csütörtökön tartatnak. — Csütörtökön este (folyó hó 7-én) 8 órakor természettudományi előadás lesz. Egyben ezuton tisztelettel felkérem (a most megjelent miniszteri körrendeletnek és tantestületünk határozatának érvényt szerezve) a helybeli főgimnázium érdemes tantestületét, hogy az előadók sorába lépni sziveskedjenek, hogy a kulturális ténykedésnél közeledjünk egymáshoz és karöltve dolgozzunk a cél érdekében. Remélem, hogy az eredmény ugy fényesebb lesz. Sátoraljauhely, 1909. január 2-án. Kertész Ödön, polg. isk. igazgató.

— **Főpróba a sztrájkból.** A gróf Andrássy Gyula által parlamenti tárgyalás alá benyújtott törvényjavaslat nem nyerte meg mindenkinek s főleg a szociáldemokraták vezetőembereinek tetszését. Általános sztrájkot provokáltak, amelyre azonban a ma már kiábrándult s józan belátásu munkásság nagyobb tömegét nem tudták megkapni, csak néhány ezer elvakult ember hagyta családját kenyér nélkül az új esztendő első napjaiban. A fővárosi lapok sem jelentek meg jan. 1-én a sztrájkpróba miatt.

— **Sylveszteri multságok.** Sátoraljauhelyben dec. 31-én a vén 1908. év bucsuztatójával s az új 1909. év üdvözlésére több helyen rendeztek multságokat. Meg kell említenünk ezek között a máv. sátoraljauhelyi állomásán lezajlott, fesztelen, vidám hangulatu sylveszteri multságot, melyben a sátoraljauhelyi állomás hivatalnoki kara bucsuztatta az ő évet. — A „Központi kávéház“ 31-én este szintén szép számú vendégsereget fogadott be, hol a megjelenteknek a zenekarvezetővel élén a Polgár társulat zenekarának szines hangversenye valódi művelészetet nyújtott s minden előadott szám igazán hivatott bírálat méltánylására szorul. A hangversenyen jelen voltak szíves tapsokkal adtak kifejezést elismerésüknek. — A gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör tagjai ez estén újból megtartották szokásos sylveszteri multságukat a gyártelepen, melynek keretében vidám hangulatu s a reggeli órákig tartó táncmultság is lezajlott. A szép számban megjelent közönség a legkedvesebb emlékekkel távozott el a multságról.

— **Eljegyzés.** Strausz Lajos bési lakos eljegyezte özv. Geiger Mórné terménykereskedő leányát Rózsikát Sátoraljauhelyben.

— **Pisztoly párbaj.** Kertész Ödön polg. iskolai igazgató s Bettelheim Sándor borkereskedő folyó hó 1-én pistolypárbajt vívtak meg Sátoraljauhelyben. A párbaj sebesülés nélkül végződött.

— **Iskolán kívüli közoktatás Ujszomotoron.** Nagy és fontos nemzeti érdekeket szolgáló hazafias, önzetlen működésnek voltunk tanui dec. hó 27-én Zemplén vármegye határszéli részén Ujszomotoron. A tót nyelvű

köztség fiatalága magyar nyelven adott elő egy öt felvonásos pásztorjátékot az iskola színházát átalakított helyiségében. A párbeszéd és monológok értelmes elmondása a tót ajku fiuk és leányok arcán önzetes örömet szült és a darab sikere a hallgatókban oly lelkesedést keltett, hogy a darab végén egy gondolattal eltelve, igazi magyar lelkesedéssel énekelte el a közönség a szótát. És e munkát a haza, az igazi vallásosság és a kultúra érdekében már öt vagy hat éve Szémán János lelkész végzi a tanítójával egyetemben. Ez az igazi magyar pap ott a nagyon is szerény kis parókián a magyarság érdekvédelmének valódi apostola.

Felhívás kereskedőinkhez és iparosainkhoz. Az Omke. sátoraljaujhelyi kerülete a központ megkeresésére 1909. évi jan. 10-én délután 4 órakor az ipartestület színházának nagytermében az „Adóreform” ügyében tiltakozó gyűlést tart, mely gyűlésen a központi kiküldött előadója ismertetni fogja a törvényjavaslatnak a két szakmára háramló sérelmeit. A kerület elnöksége ez uton felkéri városunk összes kereskedőit és iparosait, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban résztvevni sziveskedjenek. Az elnökség.

Boldog vármegye. Az Ungvári Közlöny írja, hogy Ung vármegye alispánja az 1908. év folyamán 2472 utlevelet adott ki amerikai kívándorlóknak. Irigyeljük a szomszédos vármegyét. Zemplénből 40,000-en vándoroltak ki.

A kassai ügyvédi kamara közli, hogy dr. Sárvari Ferenc szerencsi ügyvédet az ügyvédek lajstromából törölte.

Parasztvirtus. Sallay János hajdunánási illetőségű munkás pár nap előtt Tarczalon mulatozott, hol borozó cimborái oly alaposan helybenhagyták, hogy szenvedett sérüléseibe belehalt.

A természet mint a legnagyobb gyógyművész, eszközei és utjai csodálatosak. Így például a csukamájolaj is oly gyógyszerket tartalmaz, minőket emberi lény előállítani nem képes. A legjobb izü és legkönnyebben emészthető csukamájolajat nyújtja a „Scott-féle Emulsió”, mely most minden gyógyszerárban kapható.

A hölgyvilág nem használ zsíros kenőcsöt, vagy krémet, hanem csupán Krisztalint, egy növényekből összeállított kristálymasszát, mely a bőrt széppé és vakító fehérré varázsolja, szepőket, vimmerliket és májfoltokat eltávolít, a ráncokat elsimitja és az ifjutori üdeséget visszaszerzi. Kapható mindenütt. Vezérképviselő Magyarországra részére Budapest, Baross-utca 91. Egy próbadozár ára 50 fillér, üvegdozozó 3 korona. Kristalin szappan 1 kor. Kristalin puder 1 kor. Postai szétküldés naponta.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni valamint az egészséget és az erőgyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

amely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a SCOTT-féle Emulsiót eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.



Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Közgyűlési naptár.

Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár. Január 17. d. e. 11 óra.

Sátoraljaujhelyi Népbank: Jan. 31. d. e. 11 óra.

SZÍNHÁZ.

**** A párbaj. (Bemutató előadás.)** Dec. 29-én került színre Henri Leivadannak ez a budapesti Nemzeti Színházban sikert ért három felvonásos színműve. Dr. Morey a szabadgondolkodó elmeorvos s testvére Dániel abbé vivják meg a párbajt, mely fordulataiban két ellentétes világ összeütközését, érdekharcát tárja elénk. Az izgató párbaj ütközéspontja De Chailles hercegnő, akinek elmebeteg férjé dr. Morey ápolja s akibe az orvos beleszeret. De Chailles hercegnő is érzi az ébredő szerelmet s annak kísértései elől a hithez: Dániel abbéhoz, mint gyóntató atyához menekül, hogy a vallás tanaiban nyerjen lelke megújodást s erőt a harc felvételére a kísértések ellen. És itt fejlődik ki a párbaj, a vértelen, de fenséges harc a két testvér között, kik közül egyik szerelmével, másik a vallás tanaival akarja megnyerni egy új életnek az asszonyt. A lebilincselő harc csattanós megoldására azonban a szerzőnek vagy ereje, vagy bátorsága nem volt. Az asszony dr. Morey lesz ugyan, de a szerző segítségül veszi a deus ex machinát is. A férj ugyanis közben meghal. Milyen kísértés ellen harcoljon akkor a vallás, a hit, ha oly szerelmes asszonnyal áll szemben, aki teljesen szabad?! — Kisértés, harc, párbaj csak addig lehetett, míg az asszony férje élt és addig, amíg él: igazán rokonszenvtelen a dr. Morey és a hercegnő szerelme. Férje halálánál, utolsó vergődésében látunk szerelmet ébredni a feleségben a gyógykezelő orvos iránt. Mily undorító. Egy asszony, ki egy életre esküdött ha más nem, hűséget urának, félredob szánalmat, emberi könyörületet, nemes érzést és szívet s betegségében távozik el lelkével urától, asszonyi hivatását, kötelességét elfeledve. Az ilyen szerelem semmiképp se veheti fel a párbajt jogosultnak a hit tanaival, mert a bűnös szerelemnek rügyébe van oltva a halál és undorító annak diadalmaskodása. Tisztult erkölcsi felfogás szerint nem is lehet diadalmas. És ebből az egyenlőtlen harcból a szerző sem lel megnyugtató kibontakozást. míg a férj él: a hit megmenti a kísértések ellen az asszonyt, a férj halála után pedig dr. Morey győzelme ellenfél nélkül, nem lehet győzelem többé. Eltekintve a megoldástól a darab mindenképen hatástkeltő, bár a két ellenfél küzdelme nagyjából szoharc inkább, mint tett. Dániel abbé szerepét Magas Béla játszotta meg. Azt a nehéz feladatot, melynek betöltésére hivatva volt: ez estén is közmegelegedésre oldotta meg. A kialakult párbajnak imponáló harcosa volt, egyszerű, szerény, de diadalmas és erős ott, hol a harcokat kellett vívnia. Szerepének mély átértéséről, a szerző intencionának helyes felfogásáról tett tanúságot, s az erősebb drámai lendületű jelenetekben is kifejezésre tudta juttatni, hogy ereje nem magától való, de visszasugárzása a hitnek, melynek felkent szolgálója. Eltudta feledtetni a közönséget az embert, hogy a papot lássuk, ki egy vezeklő lelki üdvének megmentéséért a sikra száll. Méltóság-teljes nyugalma, ellentmondást nem tűrő határozottsága ugy állította elénk alakrajzában Dániel abbét, amilyen lehet a hitében erős pap, ki teljesíteni akarja hivatását, melynek betöltése feladatát képezi. Közönségünk nagyon rokonszenvesen fogadta az alakítást, mely tanulmányról s annak eredményéről tett bizonyosságot. A többi szereplő már kevésbé volt megfélelő.

**** A komédiások bemutatója.** Jacobson Brunó és Wagner Ferenc sok sikert elért három felvonásos operettje „A komédiások” dec. hó 30-án került szíre a városi színházban. A mulattató operett ugy szövegében, mint zenéjében ügyes alkotás, eléggé élénk és fordulatos, mi csakhamar megszerzi a darabnak a sikert. Azonkívül van benne egy pár ugynevezett jó szerep, melyből lehet hatást kovácsolni, s lehet nnnál inkább, ha jó kezekbe van az letéve. A komédiások itteni bemutatójának sikere nagyjából a helyes szereposztásnak eredménye s hogy színművészeink törekvéssel s igyekezettel törekedtek feladatukat teljesíteni, mi nagy részben sikerült is. Jászai Mariska, mint Bibor Irén, Szöreg, mint Madár Marci és Magas, mint Agamemnon voltak hivatva meghozni a darabnak jó szerepeikkel s azoknak művészi kidolgozásával a sikert s ez teljes mértékben sikerült is nekik. Hogy a darab teljes hatásban érvényesült, az ő érdemük s az ensemble pontos, hibátlan összjátékáé, miben talán annak is nagy része van, hogy a darabot Polgár igazgató rendezte. A bemutató előadás legnagyobb tetszést a kedves Milócker zene aratta, mely rokonszenves melodiáival újból odaférközött a közönség szívéhez. Ezzel az előadással kétségen kívül lezárul a szezonban színrekerült operette újdonságok nem hosszú s nem változatos sora, mely azonban mégis tudott hatni újszerűségével inkább, mint belső értékével, tartalmi becsével.

**** A Rip preprize.** Folyó hó 1-én a Polgár színtársulat az örökre szép zenéjü Rippet elevenítette fel a városi színházban szép számú közönség előtt. A címszerepben Várad Márton adta újból bizonyosságát énektudásának. — Mellette Jászai Mariskának volt jelentős sikere, de máskülönbön az ensemble összjátéka sem volt kifogásolható.

FARSANG.

— jan. 2.

Még nem érkezett meg ugyan csillogó hópihékkal befedett szánján Sátoraljaujhelybe a várvárvár Karneval herceg, hogy átvegye hódolótól a felajánlott koronát, de máris jelentkeznek mozgalmak, tünetek, melyek arra engednek következtetni, hogy a farsang könnyüvéru, bohókás hercege fényesen fogja magát installálni.

Olyan installációja lesz az új fejedelemnek az ő sátoraljaujhelyi palotájában: a városi színház tánctermébe átalakított nagy termében, mely arra enged következtetést vonni, hogy a régi, hires ujhelyi bálók feledt korszaka vissza fog térni.

Több egyesület kebeléből vesszük híret ama mozgalomnak, melyek táncmulatságok rendezését célozzák az idei farsangi szezon tartama alatt. Az ipartestület báljának már meg is van állapítva a határideje, a sátoraljaujhelyi kereskedő ifjak pedig már régebb időtől fogva serénykednek fáradhatatlan rendező bizottságuk útján, hogy e szezonban rendezendő táncmulatságukat ragyogó tollal írja be Karneval krónikájába a bálók hisztorikusa.

És ezek a kedvező előjelek, melyek remélni engedik, hogy tartalmas, színes farsangunk leszen: ösztönöznek minket arra, hogy ezt a rovatot újból megnyissuk s hódolatunk kifejezése jeléül felajánljuk Karneval hercegnek s az ő ünnepeltetésé érdekét szolgáló báli rendezőbizottságoknak.

Ennek a rovatnak a multban nagyon szép lapjai voltak s megőrkítést letek rajta olyan sikerü bálók s táncmulatságok referádái, melyek a farsang krónikájának aranybetűs hirtadásai voltak. Nem hisszük, hogy ez idén szűkölködnénk ezen hirdadásokban, ép ez idén, mikor az egyes egyesletek kebelében megindult s mulatságok rendezését munkáló mozgalmaknak már is érezhetők hullámveresei.

E rovat egyelőre Karneval herceg szolgálatában marad, lesz idő rá hamvazó szerda után, hogy át engedjük a komolyabb, bőjti elmélkedéseknek. — 1.

A kereskedő ifjak táncmulatsága iránt közönségünk körében élénk érdeklődés nyilvánul meg. A rendező bizottság a mulatság védnökéül Dókus Gyulánét kérte fel s rajta kívül felkért a mulatság díszelői tisztjének elvállalására több helybeli uriembert. És tekintettel arra a rokonszenves érdeklődésre, melyek városunk közönsége a kabaret iránt kétségbevonhatlanul tanusit a táncmulatságot megelőzőleg művészek s műkedvelők közreműködésével fog rendezni kabaretet is, melynek összeállításában izlés és raffineria fog párosulni. Ilyen előjelek mellett kétségtelen, hogy a mulatság zajos erkölcsi s anyagi siker jegyében fog lezáródni.

A sátoraljaujhelyi ipartestület bálja. A sátoraljaujhelyi ipartestület folyó hó 16-án a városi színházban a szegény iparosok felségélyezésére — bált rendez. A sikeresnek ígérkező táncmulatság rendezősége élén az ipartestület elnöksége, az előljáróság, azonkívül a bálbizottság és rendezőség áll.

NVILT TÉR.)*

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy ezental orvosi magángyakorlatot nem folytatok.

Sátoraljaujhely, 1909. jan. 1.

Dr. Schön Hugó.

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy ezental orvosi magángyakorlatot nem folytatok.

Sátoraljaujhely, 1909. jan. 1.

Dr. Molnár János.

Igen tisztelt vendégeim és ismerőseimnek

boldog új évet

kívánok.

Sátoraljaujhely, 1909. jan. 1.

Keresztesi Lajos,

a „Magyar Király” cz. szálloda tulajdonosa.

Búcsúszó.

Mindazon igen tisztelt vendégeimnek, ismerőseimnek és jó barátainak, akiktől személyesen el nem búcsúhattam: ez uton mondok „Isten hozád”-ot és kérem, hogy tartsanak meg továbbra is jó emlékülben, miként én sem szünök meg soha kellemesen reájuk gondolni.

Sárospatak, 1909. január 1.

Petsár Sándor,
fodrász.

*) E rovat alatt közöltekkért nem vállal felelősséget a Szerk.

Laptulajdonos:

Éhler Gyula.

Szives tudomásul.

Van szereném a nagyrődemő közönség szives tudomására hozni, hogy a Széchenyi-tér 8-ik szám alatt levő **Petsár Sándor**-féle

borbély és fodrász-üzletet

átvettem s azt teljesen a nagyvárosi izlésnek s a legmesszebb menő igényt is kielégítően berendezve, személyes vezetésem mellett tovább folytatom. Minden igyekezettel oda fogok törekedni, hogy az elődöm jó hírnevének fentartása mellett a nagyrődemő közönség bizalmát magamnak megnyerjem.

Kérve a nagyrődemő közönség pártfogását, vagyok alázatos szolgálja

Petsár Sándor utóda
Romancsák Andor
fodrász.

Tanulóul

egy jó házból való fiu
Lehoczky Béla
cukrászdájában azonnal felvétetik.

Tisztíts csak



Globusz
fémfiszító kivonat
A legjobb
fiszítószer a világon

Eladó telek.

A Rákóczi-utcában, a kis állomás közelében, két utcára nyíló harmadfélhold beltelek szabad kéz ből eladó. Vevők értekezhetnek **Moskovszky János**, műkertész, mint tulajdonossal.

Italmérési és dohány-elárusítási engedéllyel

biró szatócs üzlet családi viszonyok miatt több évre lakással kiadó. Keresztény bérlők előnyben részesülnek.

Bővebbet **Görömbey Sándor**-nél Sárospatakon.

Aki Kőhögés

önmagát vagy gyermekoait

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, légesuhurut, köszvény és számarköhögéstől megmenteni akarja, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

KAISER-féle Mell-Caramellák
a Három fenyő védjeggyel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bi zonyítvány tanusítja páratlan hatását.

Egy csomag ára 20 és 40 fill.
Egy doboz 80 fillér.

Kapható: **Hrabéczy Kálmán** drogériájában Sátoraljaujhelyen.

AZ ANKER

ÉLET- ÉS JÁRADÉKBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

Magyarországi igazgatóság: **BUDAPEST**
AZ ANKER-PALOTA ÉPÍTÉSÉNEK BEFEJEZTÉIG
V. KER., ERZSÉBET-TÉR 13. SZÁM.

Vagyon 174 millió korona. — Kifizetések 338 millió korona. — Biztosítási állomány 538 millió korona. — Magyarországon vagyonából 30 millió korona van elhelyezve.

Az összes szokásos tőkebiztosításokat halál és elérés esetére eszközi a társaság jutányos díjak mellett. Legújabbban pedig új biztosítási módozatot alkotott, melynek hivatása

az élet- és nyugdíjbiztosítás

előnyeit egyesíteni. Betegség vagy baleset folytán rokkantság esetén a díjfizetés megszűnik, azonkívül a biztosított tőke 5 vagy 10%-át járadékképe élvezi a rokkant a biztosítási tartam leteltéig, lejáratkor (halál- vagy elérés esetén) pedig a teljes biztosított tőke fizetetik ki.

Felvilágosítást nyújt „Az Anker” magyarországi igazgatósága vagy

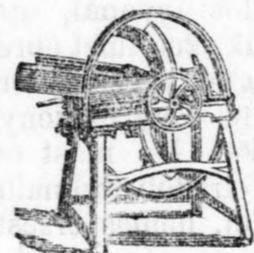
Neumann Jenő ur

Sátoraljaujhelyi képviselője.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnévű gépeit, nevezetesen:



Szeeskavágókat kézi vagy járgányhajtásra.

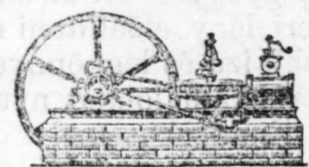
Répvágókat és tengeri morzsolókat.

Olajgyár berendezéseket.

Örítő- és daráló malmokat. Progress-tisztító

gépeket, lisztosztályozó hengereket.

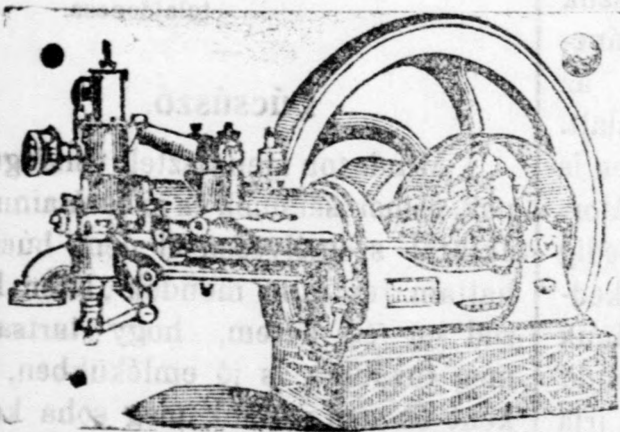
Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze-főzők, kavaró készülékek, maláta és burgonyazúzókat stb.



Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődénk gyártmányaink árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!



A Drezdai Motorgyár Részvénytársaság.

Németország egyik régrégebbi és legnagyobb

MOTORGYÁRA

szállítja az elismert legtökéletesebb, legtartósabb, legszabatosabb járású legbiztosabb és legolcsóbb üzemi

Benzin Nyersotaj Gáz
Acetylen Szivógáz

Motorokat és lokomobilokat

Vezérképviselet és raktár: **Gellért Ignác** és Tsa.
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám 12—91.

Tanuló könyvnyomdánkban azonnal felvétetik.

Eladó

kevésbé használt

két kocsiszánka

egyik egy lóra, a másik két lóra való. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiu

tanonczul

felvétetik

Bánóczy Kálmán sütődéjében

Sátoraljaujhelyben.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult hájiszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésükkel sülésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

DOHÁNYZÓK!

Tegyetek próbát a

„ROSELLE”

az egyedül létező édesített

cigaretta-papírosból.

Kellemes édes ízével eltünteti a dohány maró nikotinját.